

ធម្មកថា

របស់ព្រះពោធិ៍ព្រះគុណបណ្ឌិតហុក-សាវណ្ណ អធិប្បាយអំពីសូត្រមួយហៅថាកាលាសូត្រនៅក្នុង សុត្តន្តបិដកដែលព្រះពុទ្ធសំដែងមិនឲ្យជឿអាការៈ ១០យ៉ាង

web site: hoksavann.org
ថ្ងៃទី១៧ មីនា ២០០៥

កាលាសូត្រមានសំដែងនៅក្នុងកម្ពុជសុត្តន្តបិដកអង្គត្រៃវិភាគយកទិកនិ
បាត ដែលប្តូរសម្លកំលោះកាលាមៈបានចូលទៅស្តុរព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដោយ
សេចក្តីសង្ស័យរបស់ខ្លួន អំពីទ្រឹស្តីនៃតាបសបូស្សី ដែលពោលផ្សេងៗ
គ្នា ពុំដឹងត្រង់ណាជាសេចក្តីពិត បានទូលស្តុរព្រះពុទ្ធថា បពិត្រព្រះបរម
ត្រង់ចំរើន ! ពួកតាបសបូស្សីនិងព្រាហ្មណ៍បានពោលអត្តសរសើរអំពីលទ្ធិ
របស់ខ្លួន ហើយមើលងាយលទ្ធិអ្នកដទៃទៀត ។ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅតែមាន
សេចក្តីសង្ស័យមិនអស់ក្នុងចិត្ត ពុំដឹងជាពួកតាបសបូស្សីនិងព្រាហ្មណ៍ទាំង
នោះ ណាមួយពោលតាមសច្ចធម៌ ណាមួយពោលកុហកយើងឡើយ ។
លំដាប់នោះ ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់តបថា ម្ចាស់កាលាម ពិតមែន
ហើយដែលអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងរឿងដែលគួរសង្ស័យ ។ ដើម្បី
រកការពិតឃើញ អ្នកត្រូវពិចារណានិងធ្វើការពិសោធន៍ដោយខ្លួនឯងកុំ
ជឿអាការៈ១០យ៉ាងគឺ ៖

១-កុំប្រកាន់ជឿដោយឮដោយស្តាប់តាមគ្នា = គឺពាក្យនិយាយតៗគ្នា
ពីមាត់មួយទៅមាត់មួយ ពាក្យនោះពុំអាចយកជាការពិតបានឡើយព្រោះ
ពាក្យនិយាយតៗគ្នាច្រើនឃ្លៀងឃ្លាត ដូចពាក្យខ្មែរក្នុងក្រុង១១០ ។
អ្នកខ្លះឆ្លើយតាមខុសបីការពិត ។ ដូច្នេះពាក្យនិយាយគ្នានេះ កុំប្រកាន់
ជឿថា ជាការពិតត្រូវពិចារណាសិន ។

២- កុំប្រកាន់ជឿដោយឃើញថាជារបស់មានតាំងពីដើមមក = កុំប្រ
កាន់ជឿដោយសំអាងថា របស់នោះមានតាំងពីដើមមក ។ បានសេចក្តីថា
កុំយល់ឬជឿថា របស់ពីដើមនោះសុទ្ធតែជាការពិតមានប្រយោជន៍ តែ
ត្រូវពិចារណាសិន ។

៣- កុំប្រកាន់ជឿដោយទទួលដំណឹងថាយ៉ាងនេះៗ = គ្រប់ដំណឹង
ទាំងអស់ ដែលបានឮចេញពីជនដែលប្រកបដោយលោភៈ ទោសៈ មេ
ហៈ ឬប្រកបដោយអតិថិជន យកជាការពិតមិនបានឡើយ ត្រូវពិចារណា
ជាមុនសិន ។

៤- កុំប្រកាន់ជឿដោយអាងតម្រា = គឺប្រកាន់ជឿដោយសំអាងក្បួន
ច្បាប់ ព្រោះសៀវភៅក្បួនច្បាប់ទាំងនោះ កើតពីមនុស្សសរសេរ, ពិតឬ

ពុំពិតនៅលើការសិក្សាពិចារណាពិសោធន៍មើល ។ ត្រង់ចំណុចនេះ
ព្រះពុទ្ធបានប្រកាសបើកសិទ្ធិថា មុននឹងជឿថាជាធម៌របស់តថាគតឬបុ
មែនទេ ចូរអ្នកយកធម៌នោះទៅពិចារណាឲ្យយល់ច្បាស់ដោយខ្លួនឯងជា
មុនសិន ។

៥- កុំប្រកាន់ជឿដោយនឹកស្មានយកខ្លួនឯង = សេចក្តីសន្និដ្ឋានជា
កត្តាជាការត្រិះរិះជាគំនិតធម្មតាផ្លូវបញ្ញាជ្រាលជ្រៅមានអារម្មណ៍កំបាំង ពុំអាច
រកការពិតឃើញឡើយ ។

៦- កុំប្រកាន់ជឿដោយយកគំនិតតាមគំនិតការខាងក្រៅ = គឺជឿ
ដោយនិមិត្តយតាមគម្រោងឬទ្រង់ទ្រាយខាងក្រៅ ពុំបានពិចារណាឲ្យស៊ី
ជំរៅនូវការពិតខាងក្នុង ។

៧- កុំប្រកាន់ជឿដោយនឹកគិតតាមអាការៈ = គឺមិនត្រូវសន្និដ្ឋានតែ
តាមអាការៈខាងក្រៅឡើយ ព្រោះភាពស្នែងប្រាកដឡើងខ្លះ ពុំមានការពិ
តតាមនោះឡើយ ។ ដូចអាការៈបុគ្គលពោលសំដែងអាការៈខាងក្រៅដូច
ជាអាចារ្យចេះធម៌ ដើម្បីបោកអ្នកស្រុក ប៉ុន្តែចិត្តគំនិតជាចោរ ។

៨- កុំប្រកាន់ជឿដោយចូលចិត្តថាត្រូវនឹងលទ្ធិរបស់ខ្លួន = លទ្ធិនិង
សាសនានីមួយៗ មានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា បើដូចគ្នាវិញពិតជាលទ្ធិនិង
សាសនាទាំងនោះមានតែមួយពុំមានច្រើនឡើយ ។ យ៉ាងណាមិញ ព្រះ
ពុទ្ធសាសនាមានពាក្យប្រៀនប្រដៅផ្សេងពីសាសនាទាំងអស់ក្នុងលោក
ទាំងការប្រតិបត្តិ ទាំងគោលដៅ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាប្រតិបត្តិតាមមគ្គប្រ
កដដោយអង្គ៨ ហើយគោលដៅគឺព្រះនិព្វាន ។ ដូច្នេះកុំឲ្យសន្និដ្ឋានថា
សាសនាដទៃមានពាក្យប្រៀនប្រដៅដូចពុទ្ធសាសនាឡើយ ។

៩- កុំប្រកាន់ជឿថាគិលាយសមគួរនឹងជឿ = កុំជឿដោយស្មាន
ព្រោះមានអ្នកខ្លះ ប្រើសំនួនវាហារបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកស្តាប់ឲ្យជឿពាក្យដើ
ម្យីគោលដៅអ្វីមួយ ។ ដូច្នេះមុននឹងជឿពាក្យណាមួយ ត្រូវពិចារណាជា
មុនសិន ។

១០- កុំប្រកាន់ជឿថា អ្នកនេះជាគ្រូរបស់យើង = សូម្បីអ្នកនោះជា
គ្រូរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ក៏កុំអាលជឿ ត្រូវតែយកពាក្យគ្រូនោះទៅពិចារណា
ទៀត ព្រោះលើកលែងតែព្រះពុទ្ធចេញ គ្មានអ្នកប្រាជ្ញណាក្នុងលោកដែល
ចេះអស់គ្នាភក្តីច្រឡំឡើយ ។ សូម្បីព្រះពុទ្ធក៏ព្រះអង្គត្រាស់ឲ្យគេយ
កពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះអង្គទៅពិចារណានិងធ្វើការពិសោធន៍ ឲ្យ
ឃើញការពិតមុននឹងជឿពាក្យរបស់ព្រះអង្គដែរ ។

ទីបំផុតព្រះពុទ្ធបានត្រាស់ទៅកាន់កាលាមថា បើអ្នកបានត្រិះរិះពិចារ
ណាយ៉ាងល្អិតល្អន់ បានធ្វើការពិសោធន៍ ហើយយល់ឃើញថាល្អត្រឹម
ត្រូវ ជាបុណ្យជាកុសល ដាំមកនូវសេចក្តីសុខចំរើនដល់អ្នកនិងជនដទៃ
នោះ អ្នកគប្បីទទួលជឿហើយយកទៅប្រតិបត្តិចុះ ។ បើអ្នកត្រិះរិះពិចារ
ណាទៅឃើញថា ជាគ្រឿងផ្ទុយនឹងបុណ្យកុសលដើម្បីខ្លួននិងអ្នកដទៃ
នោះ ត្រូវតែលះបង់ចោលឲ្យស្រឡះពីខ្លួនស្មានរបស់អ្នក ។ នេះជាពា
ក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏សំខាន់ណាស់ ក្នុងការពន្យល់ពុទ្ធបរិស័ទ
របស់ព្រះអង្គឲ្យប្រើបញ្ញាពិចារណាមុននឹងជឿអ្វីមួយ ដែលគ្មានលទ្ធិសា
សនាណាប្រៀបប្រដូចបានឡើយ ។ សាសនាដទៃបង្ខំគេឲ្យជឿដោយថា
តែតាមគម្ពីរ មិនចាំបាច់ពិចារណាវែកញែករកការពិតឡើយ ។^{១០៦}